

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

Warszawa, 23. X. 2012 ✓

RPO-710972-III/12/WR

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Pan
Tomasz Siemoniak
Minister Obrony Narodowej

Szanowny Panie Ministrze,

Uprzejmie informuję, iż w dniach 29 i 30 sierpnia br. moi współpracownicy przebywali w 20 Brygadzie Zmechanizowanej w B.

Celem wizyty było sprawdzenie przestrzegania praw obywatelskich oraz zapoznanie się z warunkami służby i szkolenia, a także najistotniejszymi problemami żołnierzy. Przeprowadzone zostały spotkania z wszystkimi korpusami osobowymi, podczas których zainteresowani mieli możliwość przedstawić swoje uwagi i wnioski. Ponieważ jednostka stacjonuje w dwu garnizonach, na spotkaniach byli obecni mężowie zaufania i przedstawiciele żołnierzy pełniących służbę w M. (tam znajduje się druga część jednostki).

W zajmowanych obecnie budynkach koszarowych istnieje możliwość zakwaterowania ok. 2200 żołnierzy, stopień ukończenia Brygady wynosi 21% (np. batalion zmechanizowany liczy zaledwie 21 żołnierzy). Od 1 stycznia 2013 r. jednostka zmieni struktury i jej skład osobowy będzie jeszcze mniejszy (likwidacji ulegnie pion głównego księgowego, służba medyczna i logistyka). Tak szczupłe stany osobowe utrudniają realizację bieżących zadań. Dlatego według Dowódcy pożądane ukończenie jednostki powinno mieścić się w granicach ok. 50%, co gwarantowałoby możliwość realizacji codziennych zadań, a w szczególności szkolenia.

Do najistotniejszych problemów poruszonych przez żołnierzy i zasługujących na uwagę Pana Ministra zaliczyć należy:

1/ zbyt częste zmiany ustawy pragmatycznej. Zdaniem żołnierzy powodują one brak poczucia stabilności oraz zwiększają obawy, co do dalszej możliwości pełnienia służby. Przychodzące do Brygady nowe regulacje są z reguły niekorzystne. Jako przykład podawano zmiany zaszeregowania - szczególnie w korpusie podoficerskim - gdzie nawet trzy razy w ciągu roku przekazywane są poprawki do etatu. Około 30% podoficerów w jednostce nie posiada tożsamości stopnia ze stanowiskiem (są w wyższym stopniu niż przewiduje etat). Po zniesieniu korpusu chorążych ci z nich, którzy wtedy ukończyli szkołę i zostali w jednostce wyznaczeni na stanowiska, nie awansowali do dnia dzisiejszego (ok. 10 lat);

2/ zróżnicowanie uposażeń, pomiędzy korpusem szeregowych, a korpusem podoficerskim - w ocenie zainteresowanych - jest zbyt małe, natomiast odpowiedzialność podoficerów jest nieporównywalnie większa (z odpowiedzialnością materialną włącznie);

3/ wojskowa służba zdrowia - zdaniem żołnierzy - wymaga reaktywowania. Nie powinny mieć miejsca takie sytuacje, w których lekarz będący w jednostce, nie może leczyć żołnierzy brygady;

4/ obowiązujące przepisy kadrowe w zakresie wyznaczania na wyższe stanowisko. Żołnierze nie są kierowani na kursy z uwagi na brak miejsc, a następnie w niedługim czasie są zwalniani z uzasadnieniem, że nie mają ukończonego odpowiedniego przeszkolenia. W bieżącym roku istniała możliwość wyznaczenia 13 żołnierzy na wyższe stanowiska, lecz było to niemożliwe z uwagi na to, że nie posiadali stosownych kursów;

5/ zbyt późne informowanie żołnierzy o zmianach dotyczących wysokości wypłacanych odpraw mieszkaniowych. Ponieważ w przepisach regulujących ten problem następują częste zmiany, dla zainteresowanych - jak podkreślano - informacja taka jest niezwykle istotna, zwłaszcza w przypadku zakończenia służby wojskowej;

6/ obawy wyrażane przez żołnierzy, którym kontrakty kończą się za kilka lat, czy wprowadzane nowe przepisy dotyczące nabywania uprawnień emerytalnych, będą dotyczyły także ich w przypadku przedłużenia czasu służby wojskowej;

7/ sprawa informowania kandydatów przyjmowanych do korpusu szeregowych zawodowych, że mogą służyć tylko 12 lat. Jak podkreślano, zarówno w czasie składania dokumentów, jak też podczas procedury przyjmowania, takich informacji nikt im

nie przekazał, pomimo, iż przepisy takie już obowiązywały. Zwracano uwagę, że w innych służbach mundurowych podobnych ograniczeń się nie stosuje;

8/ do korpusu podoficerów - zdaniem żołnierzy - powinni być przyjmowani kandydaci z nienaganną opinią, doświadczeni i sprawdzeni w korpusie szeregowych, a nie jak to określono „ludzie z zewnątrz”, których nie znają dowódcy.

Działając na podstawie, art. 16 ust 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) przedstawiam problemy poruszone przez żołnierzy, wyrażając nadzieję, że podjęte przez Pana Ministra działania przyczynią się do ich wyjaśnienia i rozwiązania.

Będę wdzięczna Panu Ministrowi za poinformowanie mnie o zajęтым stanowisku wobec przedstawionych spraw.

Legia wyprawy szwedzkiej

Żećwój